

Jedne z najstarszych stanowisk neolitycznych w Europie znajdują się na Wysoczyźnie Smoleńskiej. Początki neolitu wiążą się tam z ochłodzeniem klimatu około 8200 lat temu. Z kolejnym takim ochłodzeniem, około 4200 lat temu, związane jest zakładanie osad palafitowych na brzegach dawnych jezior, w tym osady Serteya II. Na stanowiskach archeologicznych z tego okresu odkryte zostały relikty związane z rozwojem zaawansowanych jak na owe czasy technologii: produkcja ceramiki, tkaniny z łyka, sieci i skomplikowane pułapki łowne na ryby, narzędzia do obróbki drewna z żuchw bobra oraz ozdoby związane z kultem kruka. Ponadto inicjowano hodowlę zwierząt i uprawę zbóż. Państwowe Muzeum Ermitaż w Sankt Petersburgu prowadzi w rejonie Serteji od ponad 30 lat badania archeologiczne z wykorzystaniem metod archeologii podwodnej. Mimo, że stanowisko palafitowe Serteya II jest jednym z najlepiej poznanych w Europie pod względem archeologicznym, to informacje na temat środowiska życia ludzi w tamtych czasach są w dalszym ciągu dość skąpe. Celem projektu jest określenie warunków funkcjonowania grup ludzkich w neolicie, warunków klimatycznych, stosunków wodnych w kompleksie jezior i rzeki Sertejki, szaty roślinnej i charakteru jeziora. Zostaną zatem podjęte multidyscyplinarne badania paleoekologiczne rdzeni osadów jeziornych, które na podstawie szczątków różnych organizmów, składu chemicznego i geologicznego osadów oraz kopalnego drewna pozwolą na szczegółowe odtworzenie warunków panujących przed powstaniem osady, w czasie istnienia osady i po jej zaniku. Głównym celem projektu jest rekonstrukcja złożonej sieci interakcji pomiędzy regionalnymi (klimat), lokalnymi abiotycznymi (hydrologia), biotycznymi i kulturowymi elementami ekosystemu.